

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2010 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Maria Rodatus

Sędzia SA Hanna Muras

Sędzia SA Anna Owczarek (spr.)

Protokolant sekr. sąd. Ewelina Piechocińska

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2010 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Renaty Matysiak Siery, Piotra Rogowskiego oraz Grażyny Stępniewskiej

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej 'Przy Metrze' w Warszawie

z udziałem interwenientów ubocznych po stronie pozwanej: Stanisława Golańskiego, Henryka Klitenika, Andrzeja Karpińskiego, Zdzisławy Żądło, Henryka Skubiszewskiego, Zbigniewa Jamroza oraz Ewy Polak

o uchylenie uchwał

na skutek apelacji pozwanego i interwenientów ubocznych

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 grudnia 2009 r., sygn. akt XXIV C 366/08

1. prostuje zaskarżony wyrok w części dotyczącej nazwiska powódki przez wpisanie w miejsce „Renata Matysiak Sierry” - „Renata Matysiak Siery” w odpowiednim przypadku;

2. oddala apelację;

3. zasądza od Spółdzielni Mieszkaniowej 'Przy Metrze' w Warszawie na rzecz Renaty Matysiak Siery, Piotra Rogowskiego oraz Grażyny Stępniewskiej kwotę po 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwie podpisany
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Justyna Belka

UZASADNIENIE

Powodowie Renata Matysiak (w dacie wydania orzeczenia Renata Matysiak — Siery) i Andrzej Muszewski pozwem z dnia 2 lutego 2001 r. wnieśli o uchylenie uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Przy Metrze” z siedzibą w Warszawie z dnia 6 stycznia 2001 r. w przedmiocie:

- stwierdzenia wygaśnięcia kadencji Rady Nadzorczej Spółdzielni (nr1/01),
- wyboru nowych członków (nr 2/01),

-przyjęcia wniosków przegłosowanych przez Zebrania Grup Członkowskich w listopadzie 2000 r. i wniosków zgłoszonych do Komisji Wnioskowej podczas obrad, tj. uchylenia wniosków Zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli Członków zobowiązujących Zarząd SM do wstrzymanie budowy garażu i zobowiązania go do kontynuowania działań w tym zakresie (nr 3/01), uchylenia wniosków Zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli Członków zobowiązujących Zarząd SM do rozwiązania umów dzierżawy i likwidacji pawilonów handlowych i zobowiązania go do kontynuacji umów dzierżawy (nr 4/01), zatwierdzenia uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków z dnia 15 marca 1997r. nr 2/97 dotyczącej ugody pozasądowej z SBM Natolin w sprawie podziału gruntów i nr 3/97 dotyczącej zamiany między SM Przy Metrze Gminą Ursynów działki o pow. 0.69 ha przy ul. Płaskowickiej na działkę przy ul. Lanciego (nr 5/01).

Sprawa niniejsza została połączona do wspólnego rozpoznania ze sprawami:

-sygnatura akt III C 306/01, w której powodowie Marek Nowak, Piotr Rogowski i Grażyna Stępniewska pozwem z dnia 8 lutego 2001 r. wnieśli o uznanie wskazanych uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze z siedzibą w Warszawie z dnia 6 stycznia

2001 r. za niebyłe i nieistniejące oraz o uchylenie wskazanych uchwał Zebrania Przedstawicieli,

-sygnatura akt III C 387/01, której powódka Marzena Sosnowska pozwem z dnia 16 lutego 2001 r. wniosła o ustalenie nieistnienia wskazanych uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze z siedzibą w Warszawie z dnia 6 stycznia 2001 r.,

W uzasadnieniu powodowie podnieśli zarzuty formalne dotyczące zwołania Zebrania Przedstawicieli z dnia 6 stycznia 2001 r., wskazując, że w podjęciu uchwały o zwołaniu zebrania nie uczestniczyli członkowie zarządu Marek Nowak i Władysław Jurczyk, którzy zostali powołani uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 8 listopada 2000 r. po odwołaniu ze składu zarządu dotychczasowych jej członków Elżbiety Dobrzańskiej i Andrzeja Matza, zawiadomienie o zebraniu podpisała prezes zarządu i pełnomocnik a nie członek zarządu, brak podstawy do ustalenia listy przedstawicieli na datę Zebrania, gdyż w wyniku zebrań grup członkowskich w listopadzie 2000 r. z naruszeniem statutu uległ zmianie skład Zebrania Przedstawicieli, część przedstawicieli odwołano z pełnionych funkcji a na ich miejsce powołano nowych, naruszenie zasady reprezentatywności określonej w 87 pkt 2 i 3 statutu, pominięcie, że grupy członkowskie 3 i 5 złożyły niezwłocznie wniosek o zwołanie ich zebrań w celu odwołania i powołania nowych przedstawicieli. Wnioski te nie zostały zrealizowane, natomiast zwołano na dzień 6 stycznia 2001 r. Zebranie Przedstawicieli na którym nie byli obecni przedstawiciele grup 3 i 5, ponadto uniemożliwiono udział co najmniej dwóm delegatom, tj. Markowi Nowakowi i Piotrowi Rogowskiemu oraz zaproszonym gościom.

Powodowie zarzucili ponadto, że podjęte uchwały są rażąco sprzeczne z prawem spółdzielczym i postanowieniami statutu pozwanej, które nie przewidują okoliczności, w których Zebranie Przedstawicieli może podjąć uchwałę o wygaśnięciu kadencji Rady Nadzorczej. Statut określa, że kadencja rady upływa wraz z wyborem nowego jej składu na pierwszym zwyczajnym zebraniu

przedstawicieli w trzecim roku po wyborze ustępującej rady. Zebrania Przedstawicieli z dnia 6 stycznia 2001 r. nie można uznać za zwyczajne, stąd uchwały na nim podjęte nie są prawomocne. Uchwała nr 3/2001 dotyczy m.in. uchYLENIA wniosków grup członkowskich, a formuła taka jest niedopuszczalna, bowiem wniosek może cofnąć jedynie ten, kto go zgłosił.

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przy Metrze” w Warszawie wniosła o oddalenie powództwa.

Pozwana wskazała, iż nietrafny jest zarzut pozwanych zwołania Zebrania Przedstawicieli Spółdzielni przez nieuprawnione osoby, „bowiem zostało ono zwołane na podstawie uchwały zarządu w dniu 14 grudnia 2000 r.. W dacie podejmowania tej uchwały i w dniu przeprowadzenia Zebrania Przedstawicieli w skład zarządu wchodził: Ewa Zacharewicz, Elżbieta Dobrzańska i Andrzej Matz, co potwierdza treść wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym. Podpisanie zaproszeń na Zebranie Przedstawicieli przez prezesa zarządu z pełnomocnikiem stanowi czynność o charakterze technicznym. Uchwały z dnia 8 listopada 2000 r. w przedmiocie odwołania dwóch członków zarządu nie były skuteczne, bowiem zostały podjęte przez Radę Nadzorczą Spółdzielni obradującą w niepełnym składzie, po jej zwołaniu z naruszeniem trybu zwoływania posiedzeń Rady. Wskazała, że pogląd o wadliwości podjętych uchwał podzielił Sąd Rejestrowy, który postanowieniem z dnia 6 grudnia 2000 r. odmówił wpisania w rejestrze sądowym nowo wybranych członków zarządu. Oznacza że Zebranie Przedstawicieli obradujące w dniu 6 stycznia 2001 r. zostało zwołane prawidłowo na podstawie uchwały podjętej przez uprawniony do tego organ. Dodatkowo pozwana podniosła, że prawo spółdzielcze nie rozróżnia zwyczajnych i nadzwyczajnych Zebrań Przedstawicieli, wobec czego każde ma charakter zwyczajny, pomimo, iż zostało zwołane z nadzwyczajnych przyczyn. Poza tym zgodnie z porządkiem obrad Zebranie zobowiązane było do rozpatrzenia i przyjęcia wniosków przegłosowanych przez Zebrania Grup Członkowskich oraz zgłoszonych podczas obrad tego Zebrania. Porządek obrad nie przewidywał

podejmowania uchwał w tym przedmiocie, brak jest wobec tego uchwały, która mogłaby stanowić przedmiot zaskarżenia.

Interwencję uboczną po stronie pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze w Warszawie zgłosili członkowie Andrzej Stępień, Stanisław Nelken, Stanisław Golatowski, Henryk Klitenik, Andrzej Karpiński, Zdzisław Żądło, Henryk Skubiszewski i Ewa Polak. Na rozprawie w dniu 20 grudnia 2002 r. zgłosił interwencję uboczną również Zbigniew Jamroz. Interwenienci wskazali, że uchwały podjęte na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 6 stycznia 2001 r. zakończyły okres braku stabilności i chaosu w Spółdzielni, wywołanego przez kilku członków niezadowolonych z tego, że przestali pełnić funkcje w organach Spółdzielni lub też nie zostali do tego powołani. W ich ocenie decyzje podjęte na Zebraniu spowodowały, że pozwana normalnie funkcjonuje a jej organy wypełniają powierzone im zadania statutowe.

W toku postępowania powodowie Marzena Sosnowska, Andrzej Muszewski, Marek Nowak cofnęli pozew i Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie.

Ostatecznym stanowiskiem zgłoszonym na rozprawie w dniu 15 października 2009 r. powodowie Piotr Rogowski i Grażyna Stępniewska wniesli o uchylenie uchwał nr 1, 2, 3, 4 i 5 podjętych w dniu 6 stycznia 2001 r. przez Zebranie Przedstawicieli pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przy Metrze” w Warszawie. Powódka Renata Matysiak – Siery wniosła o uchylenie uchwał nr 1, 2, 3.

Powódka Grażyna Stępniewska podniosła, iż wnosi o uchylenie uchwały nr 1, bowiem procedura spółdzielcza nie przewiduje możliwości skrócenia kadencji rady nadzorczej Spółdzielni i naruszono § 75 statutu. Treść uchwały nr 2 była, sprzeczna z § 75 ust. 6 statutu, bowiem wybory nowej rady nadzorczej nie powinny się odbyć gdy kadencja rady dotychczasowej trwała do czerwca 2001 r. Uchwale nr 3 powódka zarzuciła, iż prawo spółdzielcze nie dopuszcza możliwości uchylenia wniosku przez inny organ niż ten, który podjął wniosek. Dodatkowo uchwała naruszyła art. 59 ustawy, bowiem nie była przedstawiona na zebraniach

grup członkowskich, poprzedzających Zebranie Przedstawicieli. Taki sam zarzut powódka przedstawiła wobec uchwały nr 4. Uchwała nr 5 dotyczyła zatwierdzenia uchwał podjętych 3 lata wcześniej, dotyczących niezgodnego z prawem przekazania majątku pozwanej na rzecz Spółdzielni Natolin i gminy Ursynów.

Powód Piotr Rogowski wskazał, iż zaskarża uchwałę nr 1 jako podjętą przez organ nieuprawniony, bowiem w zwołaniu Zebrania Przedstawicieli przez zarząd nie brali udziału jego nowi członkowie, ponadto naruszona została zasada reprezentatywności (§ 87 pkt 2 i 3 statutu), skoro grupy członkowskie nr 3 i 5 nie miały na nim swoich przedstawicieli. Powyższe argumenty dotyczą, zdaniem powoda, wszystkich zaskarżonych uchwał, zaś dodatkowo odnośnie uchwały nr 5 podniósł, iż toczy się śledztwo w sprawie wyrządzenia pozwanej Spółdzielni szkody materialnej.

Ostatecznie powódka Renata Matysiak — Siery zmodyfikowała żądanie wywiedzione w pozwie i wniosła o uchylenie uchwał 1, 2, 3, 4 i 5 podjętych na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 6 stycznia 2001 r..

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Interwenienci uboczni wnieśli o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 17 grudnia 2009 r.:

- uchylił uchwały podjęte w dniu 6 stycznia 2001r przez Zebranie Przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze w Warszawie. tj.:

- a) uchwałę nr 1/ 2001 w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia III kadencji Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze,
- b) uchwałę nr 2/200 1 w sprawie stwierdzenia wyboru członków Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze IV kadencji,
- c) uchwałę nr 3/2001 uchylającą wniosek Zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli zobowiązujący Zarząd SM, Przy Metrze do wstrzymania wszelkich działań związanych z budową garażu wielopoziomowego przy zbiegu ulic Belgradzkiej i Lanciego oraz zobowiązującej zarząd do kontynuowania wszelkich działań związanych z budową w/w garażu,

- d) uchwałę nr 4/2001 uchylającą wniosek Zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli zobowiązujący Zarząd SM Przy Metrze do rozwiązania umowy dzierżawy terenu i likwidacji pawilonów handlowych przy ul. Lasek Brzozowy 13 i Belgradzkiej 20a,
- e) uchwałę nr 5/200 1 zatwierdzającą postanowienia uchwał Zebrania Przedstawicieli SM Przy Metrze nr 2/97 z dnia 15 marca 1997r. i nr 3/07 z dnia 15 marca 1997r., - - zasądził od pozwanej na rzecz powódki Renaty Matysiak Siery kwotę 80 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu;
 - zasądza od pozwanej na rzecz powodów Grażyny Stępniewskiej i Piotra Rogowskiego solidarnie kwotę 1.620 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 400 zł tytułem zwrotu wpisu sądowego.

Orzeczenie powyższe oparto na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze w Warszawie w dniu 7 listopada 2000r. podjął uchwałę nr 266/00 o zwołaniu zebrań 5 Grup Członkowskich Spółdzielni kolejno w dniach: 22, 24, 27, 28 i 29 listopada 2000r.. Zebrania te, zgodnie ze statutem Spółdzielni, miały poprzedzać Zebranie Przedstawicieli Członków, zaś przedmiotową uchwałę podjął zarząd w składzie Ewa Zacharewicz, Elżbieta Dobrzańska i Andrzej Matz. Jak wynika z projektu porządku obrad Grup Członkowskich przedmiotem obrad miały być, po kwestiach formalnych, informacja zarządu o wnioskach przyjętych do realizacji przez Zebranie Przedstawicieli w czerwcu i wrześniu 2000r. skutkujących poniesieniem przez Spółdzielnię znacznych strat finansowych, co dotyczyło przede wszystkim pawilonów handlowych oraz garażu wielopoziomowego, następnie podjęcie uchwały w sprawie stanowiska grupy w powyższym przedmiocie, informacja zarządu w sprawie przedstawicieli Grupy Członkowskiej, wykonujących mandat z naruszeniem § 86 ust. 2 statutu, podjęcie uchwały w sprawie odwołania przedstawicieli oraz wybór nowych przedstawicieli. Jak wynika

ze złożonych do akt sprawy protokołów Zebrań Grup Członkowskich nr 3 i 5, Zebrania te zajmowały się jedynie kwestiami przewidzianymi w porządku obrad, nie poruszając wszystkich tematów następnie podjętych na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 6 stycznia 2001 r., tj. nie obradowano w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia kadencji dotychczasowej Rady Nadzorczej Spółdzielni oraz o wyborze nowych członków tego organu.

W dniu 8 listopada 2000 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni podjęła m.in. uchwały: o odwołaniu ze składu zarządu Elżbiety Dobrzańskiej i Andrzeja Mazta, o wyborze i powołaniu w skład członków zarządu Władysława Jurczyka i Miarka Nowaka. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy postanowieniem z dnia 6 grudnia 2000 r. odmówił dokonania wpisu do rejestru zmian osobowych w zarządzie pozwanej Spółdzielni, wynikających ze wskazanych uchwał. W dniu 14 grudnia 2000 r. zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze w składzie: Ewa Zacharewicz, Elżbieta Dobrzańska i Andrzej Matz, nie uwzględniającym uchwał rady nadzorczej z dnia 8 listopada 2000 r., podjął uchwałę nr 293/2000, którą, na podstawie § 81 pkt 6 statutu Spółdzielni zwołał Zebranie Przedstawicieli na dzień 6 i 7 stycznia 2001 r.. Przyjęto projekt porządku obrad Zebrania, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały. Jak wynika z jego treści w punkcie 6 i 7 porządku obrad przewidziano podjęcie uchwały w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia kadencji dotychczasowej rady nadzorczej oraz podjęcie uchwały o wyborze nowych członków tego organu. W punkcie 15 zaplanowano rozpatrzenie i przyjęcie wniosków przegłosowanych przez zebrania grup członkowskich, które odbyły się w listopadzie 2000 r. oraz wniosków zgłoszonych do komisji wnioskowej podczas obrad Zebrania Przedstawicieli. Uchwała przewidywała, że powiadomienie przedstawicieli Spółdzielni o miejscu, terminie i porządku obrad Zebrania nastąpi poprzez indywidualne pisemne zaproszenia na co najmniej 3 tygodnie przed jego terminem. Zaproszenia na Zebranie Przedstawicieli Spółdzielni podpisali prezes zarządu Ewa Zacharewicz oraz pełnomocnik Marian Mróz.

W dniu 6 stycznia 2001 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej „Przy Metrze” w Warszawie. Jak wynika z protokołu Zebrania, z pięćdziesięciu ośmiu przedstawicieli wzięło udział pięćdziesiąt dwie osoby, zgodnie z listą obecności. Natomiast w protokole Komisji Mandatowo - Skrutacyjnej wskazano, że w Zebraniu bierze udział pięćdziesiąt trzech uprawnionych przedstawicieli. Oznacza to zachowanie quorum. Na Zebranie nie zostało wpuszczonych kilka osób, które, zdaniem ówczesnego zarządu w dotychczasowym składzie, nie były do tego uprawnione, bowiem nie miały ważnych mandatów przedstawicieli, m.in. Marek Nowak i Piotr Rogowski. Podjęto uchwałę nr 1/2001 Zebrania Przedstawicieli, w której stwierdzono wygaśnięcie III kadencji rady nadzorczej SM „Przy Metrze”, której 3 — letnia kadencja kończy się w trzecim roku po wyborze rady ustępującej, tj. po wyborach w czerwcu 1998 r. oraz wyborach uzupełniających w czerwcu i wrześniu 2001 r., zaś w związku z upływem kadencji wygasają mandaty wszystkich dotychczasowych członków rady nadzorczej. W uchwale nr 2/2001 stwierdzono dokonanie wyboru nowych członków rady nadzorczej na okres do końca IV kadencji tego organu. Zgodnie z treścią uchwały nr 3/2000, na podstawie § 68 pkt 1 statutu Spółdzielni uchylono wniosek zebrań grup członkowskich i Zebrania Przedstawicieli zobowiązujący zarząd SM do wstrzymania wszelkich działań związanych z budową garażu wielopoziomowego przy zbiegu ulic Belgradzkiej i Lanciego, w konsekwencji czego zobowiązano zarząd do kontynuowania wszelkich działań związanych ze wspomnianą budową. W uchwale nr 4/2000 uchylono wniosek zebrań grup członkowskich i Zebrania Przedstawicieli zobowiązujący zarząd do rozwiązania umowy dzierżawy terenu i likwidacji pawilonów handlowych przy ul. Lasek Brzozowy 13 i Belgradzkiej 20 a oraz zobowiązano zarząd do dalszego wykonywania zawartych umów dzierżawy. Podjęto uchwałę nr 5/2000, którą zatwierdzono postanowienia uchwał Zebrania Przedstawicieli Spółdzielni, tj. uchwały nr 2/97 z dnia 15 marca 1997 r. w sprawie ugody pozasądowej z SBM Natolin w sprawie podziału gruntów objętych księgą wieczystą SBM Natolin oraz uchwały nr 3/97 z dnia 15 marca 1997 r. w sprawie

zamiany pomiędzy SM Przy Metrze a Gminą Ursynów działki o powierzchni ok. 0,69 ha przy ul. Płaskowickiej na działkę inwestycyjną o pow. 3,4 ha przy ul. Lanciego. W uchwale nr 5 zobowiązano zarząd pozwanej Spółdzielni do podejmowania wszelkich działań zmierzających do kontynuowania wykonania uchwał wymienionych w § 1.

Od czasu podjęcia przez Zebranie Przedstawicieli zaskarżonych przez powodów uchwał nr 1, 2, 3, 4 i 5 z dnia 06 stycznia 2001 r. w pozwanej Spółdzielni funkcjonuje już trzecia kolejna rada nadzorcza, zaś wszystkie zaskarżone uchwały zostały już wykonane. Ponadto w oparciu o powyższe uchwały podejmowano kolejne uchwały.

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa Przy Metrze podjęła uchwały o wykluczeniu Renaty Matysiak - Siery i Marzeny Sosnowskiej, które prawomocnie zostały uchylone przez Sąd (sprawy sygn. akt III C 1694/02 i III C 1692/01).

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo było uzasadnione. Podstawę prawną żądań stanowił przepis art. 42 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze. Dla ważności zwołania Zebrania Przedstawicieli w dniu 6 stycznia 2001 r. oraz podjętych na nim uchwał istotne było ustalenie, czy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 8 listopada 2000 r. zmieniające skład osobowy zarządu pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej zostały podjęte skutecznie. Istniejąca wówczas

Rada Nadzorcza Spółdzielni liczyła, zgodnie z § 75 pkt 1 statutu, dziewięć osób i podejmowała uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków tego organu. Jak wynika z listy obecności członków Rady obecnych w posiedzeniu uczestniczyły cztery osoby, a więc nie było quorum. Sąd podzielił zapatrywania Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 2 sierpnia 2007 r. (V CSK 163/07) stwierdził, iż uchwały innych niż walne zgromadzenie organów spółdzielni można oceniać jedynie pod kątem ich istnienia oraz ważności bądź nieważności; wadliwości podjętej uchwały wyrażające się w działaniu w niepełnym składzie organu, nie pozwalającym na skuteczne wyrażenie woli, powodują bezwzględną nieważność podjętej

uchwały. Zdaniem Sądu I instancji. uchwały dotyczące składu zarządu są nieważne od chwili ich podjęcia. Powodowie nie udowodnili, że uchwały rady nadzorczej były podjęte w sposób ważny i skuteczny oraz aby toczyło się postępowanie wewnątrzspółdzielcze w przedmiocie odwołania od uchwał podjętych przez Radę Nadzorczą. Uznał zatem, iż uchwała Zarządu pozwanej nr 293/2000 z 14 grudnia 2000 r. o zwołaniu Zebrania Przedstawicieli na dzień 6 i 7 stycznia 2001 r. została podjęta w sposób prawidłowy.

Za bezzasadny uznał zarzut, że Zebranie Przedstawicieli zostało zwołane w sposób nieprawidłowy, bowiem decyzję Zarządu w tym przedmiocie zastąpiło oświadczenie jedyne go tylko członka zarządu oraz pełnomocnika, co wynika z treści zaproszeń. Jak bowiem wynika z dokumentów dołączonych do akt sprawy Zarząd w pełnym, 3 — osobowym i ważnie działającym wówczas składzie podjął w dniu 14 grudnia 2000 r. uchwałę nr 293/2000 o zwołaniu Zebrania Przedstawicieli SM Przy Metrze na dzień 6 i 7 stycznia 2001 r.. Należy odróżnić uchwałę zarządu od czynności, jaką było wystosowanie zawiadomień w formie zaproszeń na zwołane Zebranie, które podpisać mógł prezes zarządu wraz z pełnomocnikiem, bowiem ani statut ani też ustawa nie stawia w tym zakresie żadnych wymagań. Sąd I instancji stwierdził, iż z protokołu nr 2 Komisji Mandatowo — Skrutacyjnej Zebrania Przedstawicieli SM Przy Metrze w dniu 6 stycznia 2001 r. wynika, że po sprawdzeniu prawidłowości zwołania Zebrania oraz listy obecności i ważności mandatów przedstawicieli ze na 58 przedstawicieli uprawnionych do udziału w Zebraniu wzięło w nim udział 53 przedstawicieli, a z protokołu Zebrania Przedstawicieli wynika, że wydano 52 mandaty. Sąd stwierdził, iż do skutecznego podjęcia uchwał na Zebraniu Przedstawicieli pozwanej Spółdzielni niezbędna była obecność co najmniej 29 przedstawicieli na Zebraniu w dniu 06 stycznia 2001 r., zaś było ich obecnych 53 lub 52, przy czym różnica jednego mandatu nie ma znaczenia. Nie były wystarczające twierdzenia strony powodowej dotyczące braku kworum m.in. z tego względu, iż niektórzy przedstawiciele, w tym powodowie poza Renatą Matysiak - Siery, nie zostali wpuszczeni na obrady Zebrania. Kwestia nieobecności jednego lub dwóch

przedstawicieli nie ma decydującego znaczenia dla ustalenia ważności obrad Zebrania Przedstawicieli.

Odnosząc się do zarzutów iż przedmiot uchwał Zebrania Przedstawicieli nie był tematem obrad zebrań grup członkowskich Sąd wskazał, że obowiązek ten wynika z art. 59 § 2 pkt 3 ustawy prawo spółdzielcze i § 87 ust. 1 pkt 2 statutu pozwanej. Wykonanie przez zebranie grupy członkowskiej opisanego uprawnienia musi być uznane za obligatoryjny etap obradowania i podejmowania uchwał przez Zebranie Przedstawicieli wówczas, gdy brak konsultacji z grupami członkowskimi miał lub mógł mieć wpływ na treść uchwały podjętej przez Zebranie Przedstawicieli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r., I CK 78/04, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 kwietnia 1997r. I A Cr 17/97). Jak wynika z uchwały Zarządu Spółdzielni z dnia 7 listopada 2000r. o zwołaniu Zebrań Grup Członkowskich oraz z projektu porządku obrad nie zaplanowano na zebraniach grup omówienia wszystkich kwestii, które miały być przedmiotem obrad Zebrania Przedstawicieli Spółdzielni w dniu 6 stycznia 2001r.. Dodatkowo potwierdzają te ustalenia złożone do akt protokoły Zebrania Grupy Członkowskiej nr 3 z dnia 27 listopada 2000r., Zebrania Grupy Członkowskiej nr 5 z dnia 29 listopada 2000r. a także pierwsza strona protokołu Zebrania Grupy Członkowskiej nr 4 z dnia 28 listopada 2000r. Z treści tych dokumentów wynika w szczególności, że nie poruszono na Zebraniach Grup Członkowskich planowanego podjęcia uchwały w przedmiocie wygaśnięcia mandatów dotychczasowych członków rady nadzorczej Spółdzielni i wyboru w ich miejsce nowych członków. W toku obrad poruszano niekiedy tematy istotne w ówczesnej sytuacji Spółdzielni, w tym objęte skarżonymi uchwałami, jednak wyłącznie z inicjatywy członków obecnych na Zebraniach i na zasadzie luźnej dyskusji, nie były one bowiem przewidziane w porządku obrad Zebrań Grup Członkowskich. Sąd ocenił, że pozbawienie Grup konsultacji mogło mieć wpływ na treść podjętych uchwał, biorąc pod uwagę ówczesną sytuację w Spółdzielni Mieszkaniowej Przy Metrze. Ścierały się wówczas dwie grupy, mające różny pogląd na prowadzenie działań Spółdzielni a konflikt pomiędzy nimi był bardzo silny. Pomijając w obradach Zebrań Grup

Członkowskich kwestie będące następnie przedmiotem obrad Zebrania Przedstawicieli pozbawiono członków Spółdzielni możliwości zapoznania się z argumentacją obu stron co do planowanych uchwał, co w ówczesnej sytuacji pozwanej Spółdzielni mogło mieć wpływ na późniejsze ich podjęcie. Wobec powyższego Sąd

uznał, że zarzuty powodów co do naruszenia art. 59 § 2 pkt 2 ustawy i § 87 ust. 1 pkt 2 statutu uznać należy za zasadne.

Sąd Okręgowy nie rozważał dalszych zarzutów dotyczących treści zaskarżonych uchwał mając na uwadze, iż wymagały one uchylenia z powodu błędów

formalnych w ich podjęciu.

Apelację od wyroku wnieśli pozwana i interwenienci uboczni.

Pozwana zarzucając:

(1) naruszenie prawa materialnego tj.:

- art. 42 § 2 prawa spółdzielczego w brzmieniu obowiązującym na datę podejmowania zaskarżonych uchwał w zw. z art. 3 pkt 7 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 03 czerwca 2005r o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw - poprzez błędne wskazanie przepisu art. 42 § 3 ustawy Prawo spółdzielcze jako podstawy prawnej żądań powodów, podczas gdy w dacie podejmowania zaskarżonych uchwał przepis o brzmieniu przyjętym przez Sąd I Instancji nie istniał w obrocie prawnym,
- art. 59 w zw. z art. 41 § 1 prawa spółdzielczego, obowiązującego w dacie podejmowania zaskarżonych uchwał, poprzez przyjęcie iż sprawy nie objęte porządkiem obrad Zebrań Grup Członkowskich nie mogą być przedmiotem rozpatrzenia i wnioskowania przez te Grupy,
- art. 59 § 2 pkt 3 prawa spółdzielczego oraz § 87 ust.1 pkt 2 statutu pozwanej poprzez przyjęcie, iż sprawy, stanowiące przedmiot zaskarżonych uchwał nie były tematem rozpatrywania przez Grupy Członkowskie pozwanej Spółdzielni, obradujące jesienią 2000 roku, dowolne uznanie, iż deklaratoryjne uchwały nr 1 i nr 2 (stwierdzenie wygaśnięcia kadencji Rady Nadzorczej i stwierdzenie wyboru

członków Rady Nadzorczej) powinny być przedmiotem rozpatrzenia Grup Członkowskich,

(2) nierozpoznanie sprawy co do jej istoty poprzez przyjęcie jako podstawy prawnej art. 42 § 3 ustawy Prawo spółdzielcze nieistniejącego w dacie podjęcia zaskarżonych (jak i w dacie ich zaskarżenia), a nade wszystko rozpoznawanie sprawy i wyrokowanie w oparciu o przesłanki wynikające z przepisu, który wszedł w życie ponad 4 lata po dacie podjęcia zaskarżonych uchwał,

(3) istotne uchybienia procesowe, mające wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie - art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, zwłaszcza poprzez przyjęcie, iż sprawy, stanowiące przedmiot zaskarżonych uchwał (z wyłączeniem uchwały nr 1 i nr 2) nie były tematem rozpatrywania przez Grupy Członkowskie -wbrew dowodom zgromadzonym w sprawie (porządek obrad, protokoły z Zebrań Grup Członkowskich, zeznania interwenienta ubocznego Zbigniewa Jamroza), dowolne przyjęcie, iż sprawy objęte deklaratoryjnymi uchwałami nr 1 i nr 2 (stwierdzenie wygaśnięcia kadencji Rady Nadzorczej i stwierdzenie wyboru nowych członków Rady) powinny być przedmiotem rozpatrywania przez Zebrania Grup Członkowskich.

- art. 328 § 2 k.p.c. w szczególności poprzez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku, przyczyn dla których Sąd I instancji odmówił wiarygodności (pomiął) zeznaniom interwenienta ubocznego Zbigniewa Jamroza oraz dowodom z dokumentów (protokoły z Zebrań Grup Członkowskich, porządki obrad) w zakresie dotyczącym spraw rozpatrywanych przez Grupy Członkowskie, objętych zaskarżonymi uchwałami; jak również wyjaśnianie podstawy prawnej wyroku w oparciu o przepis nieistniejący w dacie podjęcia zaskarżonych uchwał i przytoczenie nie istniejącego przepisu,

- art.316 § 1 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie, iż „stan rzeczy” w rozumieniu tego przepisu w zakresie przedmiotu zaskarżonych uchwał na datę zamknięcia rozprawy, istotnie różni się od stanu z daty zamknięcia rozprawy. Stan faktyczny, stanowiący podstawę podjęcia tych uchwał - przez okres prawie 9 lat toczącego się

procesu- spowodował, iż niektóre z tych uchwał stały się bezprzedmiotowe, w odniesieniu do innych - powrót do stanu sprzed ich podjęcia jest niemożliwy.

wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie apelacji i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Interwenienci uboczni zarzucając:

(1) naruszenia prawa materialnego polegające na niezgodności ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego z art. 59 § 2 pkt 3 ustawy 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze oraz § 87 ust. 1 pkt 2 Statutu SM Przy Metrze (wg ówczesnego stanu prawnego);

(2) naruszenia prawa procesowego, polegające na dokonaniu ustaleń odbiegających od rzeczywistego stanu faktycznego z pominięciem stanowiska i argumentacji pozwanej i na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i niewłaściwej ocenie dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.)

wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, zasądzenie od powodów na rzecz interwenienta ubocznego kosztów procesu za obie instancje — wg norm przepisanych.

Powodowie wnieśli o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja jest częściowo zasadna.

Oczywistym jest, że ocena legalności i prawidłowości uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej musi być dokonana w oparciu o przepisy prawne obowiązujące w dacie ich podjęcia. Z tej przyczyny zasadny jest zarzut apelujących, że Sąd Okręgowy dopuścił się błędu w subsumcji, gdyż wskazany jako podstawa prawna rozstrzygnięcia art. 42 § 3

ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze w brzmieniu *uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu* został wprowadzony do porządku prawnego od dnia 22 lipca 2005r. na podstawie ustawy z dnia 3 czerwca 2005r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 122 poz. 1024). Uchybienie powyższe nie powoduje jednak merytorycznej wadliwości samego orzeczenia, gdyż przesłanki uchylenia uchwały walnego zgromadzenia (i odpowiednio zebrania przedstawicieli członków) przewidziane § 2 art. 42 prawa spółdzielczego w poprzednim brzmieniu, jakkolwiek oznaczone były w sposób węższy (*członek spółdzielni może zaskarżyć do sądu uchwałę z powodu jej niezgodności z prawem lub postanowieniami statutu*), w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia pokrywają się. Nie ulega zaś wątpliwości, że Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone uchwały nie z przyczyny naruszenia dobrych obyczajów, pokrzywdzenia członków, bądź sprzeczności z dobrymi obyczajami tylko wobec stwierdzonego naruszenia przepisów prawa spółdzielczego i postanowień statutu. W szczególności podstawą tej oceny było stwierdzenie, że na skutek celowych działań i zaniechań związanych z ustaleniem porządku obrad grup członkowskich, a następnie ich przebiegiem, naruszono uprawnienia członków spółdzielni należących do grup członkowskich, z przyczyn obiektywnych nie mogących być członkami organu przedstawicielskiego podejmującego uchwały wiążące i stanowiące podstawę czynności prawnych spółdzielni dokonywanych przez jej organ wykonawczy (zarząd). Przepis art. 59 § 2 pkt 3 prawa spółdzielczego stanowiący obligatoryjny etap obradowania i podejmowania uchwał przez zebranie Przedstawicieli stanowi wyraz demokracji wewnątrzspółdzielczej, stąd zachowane przepisów dotyczących trybu procedowania jest warunkiem formalnej ważności uchwał (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004r. I CK 78/04 niepubl.). Zgodnie z powołaną normą do uprawnień grup członkowskich należy rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego zebrania przedstawicieli, i zgłaszanie swoich wniosków w tych sprawach.

Przedstawiona dokumentacja wewnątrzspółdzielcza potwierdza stanowisko Sądu I instancji, że kwestie o podstawowym znaczeniu dla członków spółdzielni (zmiany składu organu przed końcem kadencji, czynności dotyczące majątku o znacznej wartości i zmiany decyzji pojętych wcześniej w tym przedmiocie, nadto będących przedmiotem różnicy zdań i zadawnionego konfliktu między członkami spółdzielni, wywołujących skutki w sferze majątkowej) jako propozycje nie zostały przedstawione na Zebraniach Grup Członkowskich. Oceny tej nie może wzruszyć nie odniesienie się do zeznań jednego ze świadków - Z. Jamroza, uczestniczącego tylko w zebraniu grupy członkowskiej nr 2, który nie wiedział czy porządku obrad tej i innych grup obejmował sporne kwestie, pamiętał jedynie, że na tym zebraniu „były one poruszane”. Świadek powyższy przy tym był bezpośrednio zaangażowany po jednej stronie, gdyż właśnie zaskarżoną uchwałą nr 2 został potwierdzony jego wybór do nowo powołanej Rady Nadzorczej. Podobnie nie mogą mieć na nią wpływu fragmentaryczne wypowiedzi członków spółdzielni uczestniczących w dyskusji w trakcie wskazanych zebrań. Nie ulega wątpliwości że pomiędzy członkami spółdzielni od dłuższego czasu trwał poważny merytoryczny i personalny konflikt, jej sytuacja majątkowa była zagrożona, a na skutek wskazanych zaniechań oraz dalszych czynności związanych z przebiegiem Zebrania Przedstawicieli (nie wpuszczenie, bądź wpuszczenie z opóźnieniem części Przedstawicieli uprawnionych do głosowania, nie respektowanie prawomocnych orzeczeń Sądu uchylających uchwały o wykluczeniu członków, którym uniemożliwiono udział w obradach, uczestnictwo J. Krzekotowskiego przedstawianego jako „autorytet” i „przedstawiciel Krajowego Związku Rewizyjnego SM” mającego, mimo braku formalnych podstaw i umocowania, uwiarygodniać i legitymizować prawidłowość procesowania) doszło do zaniechania merytorycznej dyskusji, pozbawienia przedstawicieli opozycji prawa do przedstawienia swego stanowiska i zgłoszenia zastrzeżeń do propozycji Zarządu. Ich następstwem było rażące naruszenie zasad demokracji wewnątrzspółdzielczej i uchybienie postanowieniom statutu, tj. § 7 pkt 1 (prawo do brania udziału w realizacji zadań statutowych) i pkt 9 (prawo do czynnego

udziału w życiu spółdzielni i zgłaszania wniosków w sprawach związanych z jej działalnością).

Sąd Apelacyjny podziela ponadto stanowisko o sprzeczności z prawem uchwał nr 3 i 4 w zakresie uchylecia ze skutkiem wstecznym wniosków Zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli oraz zobowiązania Zarządu do kontynuowania działań sprzecznych z wcześniejszymi uchwałami. Jako niedopuszczalną należy uznać ponadto swoistą sanację w uchwale nr 5/01 poprzez „zatwierdzenie” uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków z dnia 15 marca 1997r. nr 2/97 dotyczącej ugody pozasądowej z SBM Natolin w sprawie podziału gruntów i nr 3/97 dotyczącej zamiany między SM Przy Metrze Gminą Ursynów działki o pow. 0.69 ha przy ul. Płaskowickiej na działkę przy ul. Lanciego (nr 5/01). W dacie podejmowania uchwały (6 stycznia 2001r.) prawomocny był już bowiem wyrok Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 3 grudnia 1998r. (III C 587/97), którym uchylono wskazane uchwały Zebrania Przedstawicieli Członków z dnia 15 marca 1997r. nr 2/97 i nr 3/97.

Chybione jest stanowisko skarżących, że zasada aktualności wynikająca z art. 316 § 1 k.p.c. obligowała Sąd do uwzględnienia obecnego stanu rzeczy, będącego następstwem wykonania zaskarżonych uchwał oraz szeregu dalszych zdarzeń i czynności prawnych (m.in. kolejnych wyborów Rady Nadzorczej). Zakres kognicji Sądu obejmując bowiem ocenę przesłanek zaskarżenia uchwał wynikających z art. 42 § 2 prawa spółdzielczego według stanu z daty ich podjęcia. Orzeczenie Sądu o uchyleniu uchwał Zebrania Przedstawicieli Członków ma charakter prawokształtujący ze skutkiem wstecznym (*ex tunc*).

W tym stanie rzeczy dzieląc, z powyższymi zastrzeżeniami i uzupełnieniami podstawę faktyczną i prawną zaskarżonego orzeczenia, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Oczywistą omyłkę w nazwisku powódki sprostowano zgodnie z art. 350§ 1 i 3 k.p.c..

O kosztach postępowania odwoławczego postanowiono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, obciążając nimi pozwaną jako przegrywającą w tej instancji (art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 i art. 391 § 1 k.p.c.).

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY

Justyna Belka
Justyna Belka